

NATURKLAGENÆVNET

Frederiksborggade 15, 1360 København K

Tlf.: 3395 5700

Fax: 3395 5769

X.400: S=nlk; P=sdn; A=dk400; C=dk

E-mail: nlk@nlk.dk

KONTORKOPI

16 MRS. 2004

J.nr.: 03-51/RA-0006

LTP

Afgørelse

i sagen om udvidelse af en maskinfabrik i Egtved Kommune.

Randbøl Statsskovdistrikt har den 15. oktober 2003 i medfør af skovlovens § 9, stk. 1, meddelt afslag på ansøgning om tilladelse til at ophæve fredskovspligten på et ca. 0,3 ha stort areal på ejendommen matr.nr. 2a Bindeballe by, Randbøl i Egtved Kommune i forbindelse med udvidelse af maskinfabrikken Dalbo. Afgørelsen er påklaget til Naturklagenævnet af ansøger.

Maskinfabrikken startede i 1948 som en smedie på ejendommen matr.nr. 4g, Bindeballe by, Randbøl. Virksomheden blev udvidet i 1967 og 1974 og blev til maskinfabrikken Dalbo.

Med henblik på yderligere udvidelse af virksomheden meddelte Skov- og Naturstyrelsen i 1985 og igen 1994 tilladelse til ophævelse af fredskovspligten på henholdsvis et 700 m² og 0,3 ha stort areal af matr.nr. nr. 4e. Statsskovdistriktet tilkendegav samtidig, ansøger ikke senere kunne forvente at få fredskovspligten ophævet i forbindelse med yderligere udvidelse af virksomheden.

Den 3. maj 1994 meddelte statsskovdistriktet tilladelse til udvidelse af en eksisterende skovvej over naboejendommen matr.nr. 2a, hvorved 510 m² af fredsskoven blev inddraget, med henblik på at tilgodese behovet for en ny adgangsvej til virksomheden. Adgangsvejen er endnu ikke anlagt.

Der er ansøgt om tilladelse til at ophæve fredskovspligten på et ca. 0,3 ha stort areal på den ovennævnte ejendom i forbindelse med udvidel-

se af produktionshallerne mod nordøst samt med henblik på forbedring af læsseforholdene og tilkørselsforholdene til virksomheden.

Det er i ansøgningen anført, at en udvidelse af fabrikken mod sydvest ikke vil være mulig af hensyn til arbejdsgangen i den interne produktion - logistikken vil ikke længere hænge sammen med heraf følgende forringelse af konkurrencevilkårene.

Virksomheden har overvejet at placere et fjernlager/færdiggørelsesareal et andet sted og har i en tre års periode haft et sådant lager i Egtved, men øget transporttid mm. indebærer at konkurrenceevnen svækkes mere og mere, hvorfor denne løsning ikke længere er holdbar.

En udvidelse mod nord på det omhandlede fredskovspligtige areal er eneste mulighed, såfremt virksomheden skal kunne begå sig på et marked med stigende konkurrence.

Statsskovdistriktet har besigtiget ejendommen og drøftet muligheden for at udvide fabrikken på et areal mod sydvest (tidligere del af på matr.nr. 4e), som virksomheden erhvervede i 1994. I den forbindelse blev produktionsgangen i virksomheden gennemgået.

Maskinfabrikken har udvidet sig ved knopskydning og produktionsgangen forløber på den baggrund ikke efter en ret linie, men snor sig gennem produktionshallerne. Centralt placeret ligger malekabine, tørrerum og ophængningsplads for de malede elementer. Det er rum, som er meget kostbare at etablere på grund af udsugning og opsamling af maling. De er således gravet 4 m ned i jorden.

Virksomheden mangler plads dels til udvidelse af råvarelagret, som af hensyn til en rationel arbejdsgang bør placeres umiddelbart efter at stålvarerne kommer ind i bygningen, dels til udvidelse af afkortningspladsen. Udvidelsen bør derfor mest hensigtsmæssigt ske mod nordøst på det omhandlede fredskovspligtige areal.

I den modsatte ende af virksomheden - mod sydvest hvor en udvidelse ikke vil berøre fredskovspligtige arealer - ligger montageafdeling og komponentlager. Her er der imidlertid ikke behov for yderligere produktionsplads.

Den snørklede produktionsgang og placering af malekabine og tørrerum indebærer, at produktionsgangen skal lægges væsentligt om, hvis en ud-

videlse af fabrikken i sydvestlig retning skal opfylde behovet for mere plads.

Det omhandlede skovareal består af mellemaldrende, højstammet løvskov, overvejende bøg og et ca. 10 m bredt skovbryn af træer og buske mod Tingkærvej. Skoven har lang kontinuitet, formentlig helt tilbage fra før fredskovsforordningen af 1805.

Statskovdistriktet har i afgørelsen anført, at praksis for så vidt angår ophævelse af fredskovsplikten er restriktiv. I praksis gives kun tilladelse til ophævelse af fredskovsplikten til brug for anden anvendelse, f.eks. til byggeri, hvis dette ikke kan placeres uden for fredskov og hvis det tilgodeser samfundsmæssige hensyn, som vejer tungere end hensynet til at bevare skoven. Det forhold, at der er involveret store økonomiske interesser i et byggeri, indebærer ikke i sig selv, at der bør gives tilladelse.

Distriktet har fuld forståelse for, at den historiske betingede produktionsgang i fabrikken gør det vanskeligt og bekosteligt at ændre arbejdsgangen på en måde, så virksomheden kan udvides uden for fredskov. Distriktet finder dog ikke, at dette efter skovloven er en særlig grund til at ophæve fredskovsplikten.

Distriktet har herved lagt vægt på, at skovarealet er egnet til god og flersidig skovdrift og har betydelige værdier på grund af den lange skovkontinuitet, at virksomheden ikke er omgivet af skov på alle sider og at der derfor er andre muligheder for udvidelse end ind i fredskov, og at det i en tidligere afgørelse er tilkendegivet overfor ejer, at der ikke kunne forventes inddraget mere fredskov til virksomheden.

Klager har gentaget, at en udvidelse af fabrikken mod syd ikke vil være mulig af hensyn til arbejdsgangen i den interne produktion - logistikken vil ikke længere hænge sammen med deraf følgende forringelse af konkurrencevilkårene. Klager vil i givet fald plante blandet løvskov i en størrelsesorden 2- 5 gange det omhandlede fredskovspligtige areal.

Inddragelse af arealet vil være en naturlig afrunding af ejendommen og indebære at ca. 30 hugstmodne træer skal fældes. Skovbilledet vil ikke blive ændret for de forbipasserende og andre besøgende i naturen, idet skovbrynet ud mod den offentlige vej Tingkærvej bevares.

Klager har tidligere fået tilladelse til at anlægge en vej gennem skoven og omlægning af trafikken til denne vej vil indebære færre gener for de omboende og samtidig flytte trafikken til en mindre befærdet vej.

Statsskovdistriktet har til klagen bemærket, at man er bekendt med logistikken i virksomheden - grundet den gradvise udvidelse - men ikke finder, at den omstændighed, at der er store økonomiske interesser involveret i et byggeri, i sig selv kan begrunde en tilladelse til det ansøgte.

Størrelsen af erstatningsskov er ikke et forhandlingspunkt i forhold til at opnå en tilladelse, idet der i skovloven er faste regler for erstatningsskov i forbindelse med ophævelse af fredskovspligt.

Det er rigtigt at det ansøgte ikke berører skovbrynet ud mod offentlig vej, hvilket imidlertid ikke ændrer ved den kendsgerning, at der ønskes inddraget løvskov med lang skovkontinuitet.

Den i 1994 tilladte udvidelse af en eksisterende skovvej med henblik på tung trafik til og fra virksomheden ville alene indebære et minimalt indgreb i skoven. Vejen er endnu ikke anlagt.

Besigtigelse.

Naturklagenævnets formand har den 23. februar 2004 besigtiget ejendommen og holdt møde med sagens parter.

Statsskovdistriktet oplyste, at den samlede skov er på ca. 8 ha. Det areal, der vil blive berørt af ansøgningen er et ca. 0,3 ha trekantet skræntareal ud til Tingkærvej, der ligger mellem en eksisterende skovvej og de eksisterende produktionshaller. Der er tale om en mellemaldrende - ikke særlig speciel - bøgebevoksning, som er præget af manglende tynding. Skovbrynet ud mod Tingkærvej, som ikke vil blive berørt af det ansøgte, består af bøg iblandet forskellige buske.

Klager oplyste, at virksomheden producerer forskellige former for jordforarbejdningsredskaber, som sælges til forhandlere af landbrugsmaskiner. En stor del af maskinerne eksporteres. Virksomheden har i dag 55 ansatte.

Klager anførte, at det ansøgte i første række er begrundet i behovet for en tilbygning til de eksisterende produktionshaller med 15 - 16.000 m² med henblik på udvidelse/tilpasning af produktionen til den stigende efterspørgsel af specialiserede maskiner. Herudover er der behov for at løse stigende problemer med adgangsforholdene.

Klager gentog, at produktionsgangen skal lægges helt om, hvis udvidelsen skal ske mod sydvest - på ikke fredskovspligtigt areal.

Klager bemærkede, at tidligere ønsker om at udvide virksomheden på den modsatte side af Bindeballevej ikke kunne imødekommes af amtet på grund af områdets udpegning i regionplanen som naturområde og værdifuldt landskab.

Den berørte nabo fik forevist planerne for udvidelsen og havde ikke bemærkninger hertil.

Afgørelse:

I sagens behandling har deltaget alle Naturklagenævnets 10 medlemmer: Lars Busck (formand), Ole Pilgaard Andersen, Marie-Louise Andreasen, Peter Christensen, Leif Hermann, Mogens Mikkelsen, Jens Steffensen, Anders Stenild, Poul Søgaard og Jens Vibjerg.

Naturklagenævnet udtaler:

Efter skovlovens § 15 skal fredskovspligtige arealer anvendes til god og flersidig skovdrift. Skovene skal dyrkes med henblik på både at forøge og forbedre træproduktionen og varetage landskabelige, naturhistoriske, kulturhistoriske og miljøbeskyttede hensyn samt hensyn til friluftslivet.

Fredskovspligt er ifølge skovlovens § 3 en permanent reservation af arealer til skovbrugsformål. Dog kan fredskovspligten efter § 9, stk. 1, ophæves på et areal, der ikke er egnet til god eller flersidig skovdrift eller som ønskes anvendt til andet.

Afgørelser om ophævelse af fredskovspligt træffes ved en afvejning af den ønskede, ikke-skovdriftsmæssig anvendelse overfor hensynet til at fortsætte skovdriften, herunder varetagelse af hensyn til landskab og friluftsliv. I afvejningen skal indgå, hvorvidt arealet er egnet til god og flersidig skovdrift og opfylder målsætningen for sådan drift.

Praksis for ophævelse af fredskovspligt er restriktiv. Såfremt det ønskede anlæg mv. kan placeres uden for fredskov meddeles der efter praksis normalt ikke tilladelse til ophævelse af fredskovspligten.

Virksomheden startede som en smedie på ejendommen i 1948 og har gennem årene udviklet sig til en større virksomhed, der i dag har 55 ansatte. Skovlovsmyndigheden har i både 1985 og 1994 meddelt tilladelse til ophævelse af fredskovspligten med henblik på udvidelser, herunder udvidelse af den eksisterende skovvej.

Der er ansøgt om tilladelse til at ophæve fredskovspligten på et ca. 0,3 ha stort areal af den ca. 8 ha store fredskov på ejendommen dels med henblik på udvidelse af produktionshallerne med en ca. 16.000 m² stor tilbygning, dels med henblik på at forbedre adgangsforholdene til virksomheden. Arealet ligger nordøst for virksomheden som et trekantet skræntareal mellem virksomheden, Tingkærvej og den eksisterende skovvej. Ansøgningen berører ikke skovbrynet ud mod Tingkærvej.

Naturklagenævnet finder ikke, at der er grundlag for at bestride distriktets vurdering af, at skoven er egnet til god og flersidig skovdrift og har betydelige værdier på grund af den lange skovkontinuitet.

Der er heller ikke grundlag for at anfægte klagers oplysninger om, at det ud fra en produktionsmæssig betragtning er af afgørende betydning, at udvidelsen sker i retning, som ansøgt. Det vil være muligt at udvide virksomheden mod sydvest på ikke-fredskovspligtigt areal, men det vil indebære, at den nuværende produktionsgang, der skyldes den gradvise udvidelse af virksomheden, må lægges helt om.

Nævnet finder, at der ved afvejningen af de produktionsmæssige hensyn overfor hensynet til skovens opretholdelse må lægges vægt på, at der er tale om et begrænset indgreb i et større fredskovsområde, at arealet ligger i udkanten af skoven som et afsnøret areal mellem produktionshallerne og den eksisterende skovvej, som er tilladt udvidet, og at det ca. 10 m brede skovbryn ud til Tingkærvej ikke vil blive berørt af udvidelsen.

Det ansøgte findes herefter ikke at indebære, at der går større natur- og/eller skovdriftsmæssige interesser tabt.

Efter en samlet vurdering finder nævnet, at de meget betydelige produktionsmæssige og økonomiske interesser i sagen herefter må føre til, at der meddeles tilladelse til ophævelse af fredskovspligten på det ansøgte areal.

Randbøl Statsskovdistrikts afslag af 15. oktober 2003 på ansøgning om tilladelse til ophævelse af fredskovspligten ændres herefter til en tilladelse på vilkår om, at der udlægges erstatningsskov, jf. skovlovens § 14.

Det overlades til statsskovdistriktet at fastsætte bestemmelser om erstatningsskov.

På Naturklagenævnets vegne

Lisbeth Toft-Petersen

fuldmægtig

Afgørelsen er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. skovlovens §39, stk. 3. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. skovlovens §40a.